

UTFORMING AV VEDTEKTER TIL EN FORENING – NOEN UTGANGSPUNKTER

For medlemmene vil vedtektenes viktigste funksjon være å tjene som garantist for deres rettigheter i foreningsforholdet. Hvordan vedtektene er utformet kan imidlertid også få betydning med tanke på støtteordninger og skattefritak. Samvirke er eksempelvis en organisasjonsform som kan komme inn under skattebegrensingsregelen i skatteloven § 2-32, hvor ett av vilkårene er at det vedtektsbestemte formålet er at man «ikke har erverv til formål».

I det følgende gis et eksempel på hva som bør reguleres i vedtektene til en forening, jf. Foreningsrett – med samvirkeloven, av Geir Woxholt (2008) side 646. Deretter gis en nærmere forklaring på hvordan enkelte forhold kan og bør reguleres særskilt.

§ 1 Navn

§ 2 Formål og virkeområde

§ 3 Juridisk person. Begrenset gjeldsansvar

§ 4 Medlemmer

§ 5 Kontingent

§ 6 Årsmøte

§ 7 Årsmøtets oppgaver

§ 8 Stemmeavgivning på årsmøtet

§ 9 Ekstraordinært årsmøte

§ 10 Styret

§ 11 Vedtektsendring

§ 12 Oppløsning. Sammenslutning. Deling

Betaling av andelsinnskudd er ikke nevnt i eksempelet, men det kan bestemmes i vedtektene at dette skal betales. I såfall må størrelsen på andelsinnskuddet spesifiseres.

Som nevnt innledningsvis, kan blant annet et samvirke få skattefritak dersom det vedtektsbestemte formålet er at man «ikke har erverv til formål». Det er altså viktig å klargjøre i vedtektene hva foreningens formål er. Det er naturligvis også viktig at aktiviteten rent faktisk utøves i henhold til det vedtektsbestemte formålet.

I enkelte tilfeller er det stilt minimumskrav til vedtektene i lov, eksempelvis i samvirkelova § 10. Det er også viktig å være klar over at både kommunen og/eller utbygger kan ha utarbeidet vedtekter i tilknytning til boligprosjekter, som den enkelte huseier må forholde seg til ved erverv av sin nyoppførte bolig. Det samme gjelder dersom man erverver bolig i et sameie.

Vedtektene bør etter beste evne utformes på en så klar og presis måte som mulig. Samtidig er det vanskelig å gi presise og uttømmende reguleringer. Det er imidlertid ikke meningen at ethvert forhold skal reguleres særskilt i vedtektene. Utgangspunktet er at styret har ansvaret med å lede foreningen, herunder iverksette årsmøtets vedtak og bestemmelser, forvalte og føre kontroll med foreningens

økonomi og representere foreningen utad. Dersom vedtektene eksempelvis «binder» styrets myndighet på en måte som gjør styret handlingslammet i praksis er det uheldig. Det er altså ikke meningen å angi styrets konkrete oppgaver i vedtektene. Noe annet er å fastsette rammene for styrets myndighet, for eksempel ved å klart angi hvem som har signaturrett på vegne av foreningen og i hvilke tilfeller styret er vedtaksført. Det bør også presiseres i vedtektene at det enkelte styremedlem er inhabil til å fatte avgjørelser i saker hvor en selv eller noen av hans nærstående har en særskilt interesse i utfallet av saken.

Fremgangsmåten knyttet til vedtektsendringer bør reguleres særskilt i vedtektene. Det kan eksempelvis stilles krav om at vedtektsendringer må skje ved kvalifisert flertall på årsmøtet. Det kan imidlertid tenkes at en vedtektsendring som samtidig berører et vedtektsbestemt formål krever enstemmighet, eller at den overhodet ikke kan gjennomføres, jf. Foreningsrett – med samvirkeloven, av Geir Woxholt (2008) side 646

Det vil i enkelte tilfeller oppstå uenigheter om vedtektenes innhold. Meningsinnholdet må i slike tilfeller fastsettes gjennom *tolkning*. Det er noe uklart hvilke tolkningsprinsipper som skal legges til grunn for slik tolkning. Utgangspunktet synes å være at vedtektene skal tolkes *objektivt*, blant annet for å sikre forutberegnelighet, men at foreningsselvstyret og det forhold at foreningene er så ulike, innebærer at det ikke skal legges en for streng objektiv tolkning til grunn.

Spørsmål om vedtekters innhold og gyldighet kan bringes inn til avgjørelse hos de alminnelige domstolene. I vedtektene kan det inntas en bestemmelse om hvilken domstol som skal avgjøre eventuelle tvister knyttet til vedtektene.

Karoline Hagen

Assosiert partner

Aurlien Vordahl & Co Advokatfirma AS